

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dimars 28 de Juny de 1898

Núm. 3.582

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
En provincies trimesre. 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Antells, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 17, primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

Lo nacionalisme y el poble catalá

Lo nacionalisme, d' aspiracions molt petites al principi, avny ha aixamplat las alas y ja no tem las iras de ningú, que es pron fort pera defensar los principis de regeneració de Catalunya, los que ha presentat devant per devant dels principis de la revolució y del cessarisme que son avny per avny los dos més grans enemichs ab que topa pera la realització dels seus ideals. Y, no obstant, malgrat los obstacles que s' han oposat al seu avansament, s' ha obert pas en mitj d' aquest embull de partits que tenen protergat al poble, y de dia en dia, y en particular en jorns d' oposició més violenta y més clara, ha aixecat alta, ben alta, la seva veu, y s' ha fet sentir ab més forsa, conseguint desvetllar alguns cors é inteligencias adormidas que han sigut nous elements de refors per la ja considerable forsa del catalanisme. No en va se li ha fet oposició. Una idea novella, que ho es per eixos sistemes moderns que ab dos sigles d' existencia han donat lo que naturalment podian donar, si vol avansar més depressa cal que trobi obstacles grans, que com més grans y més forts més vigor, més energia tindrà pera oposarshi, demostrant la seva feconditat y virilitat al guanyar pam á pam lo terreno. Y ha avansat ab pas segur, confiat d' arribar tart ó d' hora, empleant més ó menos forsa al objecte que s' ha proposat, á la autonomia del poble catalá. Pero si no li han faltat treballs pera avansar ab més llestesa, tampoch li han mancat ocasions favorables pera assentar més sòlidament los seus principis. Si s' han oposat á son pas l' indiferentisme del poble per un cantó y 'ls partits per un altre, també ha trobat en la corrupció d' eixos partits y en lo desengany d' eix poble ocasiona favorables pera introduhirse en la societat catalana.

La revolució possessionada ja fa dos sigles de la societat, deixa sentir sa poderosa influencia y es un obstacle gran que es molt difícil vencer.

Las ideas de la inteligencia humana, no hi ha per que negarho, exerceixen una poderosa influencia en los destins de la societat. La transformació que s' ha operat en la societat se deu á la forsa dels principis científichs aplicats á la vida del home y á la vida dels pobles; més aquesta transformació, deguda á principis falsos, sentats sols pel desitj d' inventar y d' apareixer devant de la societat com home que posseheix en sí la sabiesa, han forsat la naturalesa de las lleys socials, y aquestas, com inmutables que son, fan estorsos pera manifestarse tals com son, tals com Deu las feu, per tirar per terra aquest nou edifici social y pera tornar á la societat pels camins inmutables que aquestas mateixas lleys li assenyalan.

Los homes, enlluhernats uns per una falsa ciencia y altres ubriacats per la aureola d' un gran poder, no sembla sino que s' hagin proposat anar contra la corrent de las cosas volguent conjamener alló que naturalment no pot unirse. La historia, aquesta gran mestra de la vida, no 'ls ha ensenyat res als legisladors moderns, que, seduhits per las máximas d' una filosofia social que s' aparta completament de la veritat y per lo tent de las eternas lleys de la naturalesa han somniat en la unió d' elements heterogenis, de rasses contrarias, y de pobles incompatibles per son caràcter, sas costums y sa llengua. Y eixa filosofia y eixas ideas que ha concebut la extraviada rahó del home son causa de la revolució que pesa demunt la societat moderna y que fa gemegar als pobles baix lo jou del esclavatje. No obstant es lo cert que la vida dels pobles es agitada com la dels individuos; que aquestos, com aquells, cambian sovint proporcionalment. L' home busca sempre en la novetat quelcom que substituixi la monotonía de la vida present, y en son desitj de progrés, considerant que nous principis li portarán neva vida, més acomodada, més conforme á sa noble naturalesa, menysprea lo vell per sistema y s' dona als nous principis que no sab ahont lo portarán: nous principis que á bon segú no tindrán de nou sino la forma, pero que per lo que toca al fons no serán més que 'ls principis de Plató ó Séneca y ell los considera com un progrés de la ciencia social, com la última paraula que han de dir los sabis en be de la humanitat. Y aixó mateix que succeheix al individu passa als pobles, y es qua tots, pobles é individuos, bascan la felicitat, y ab eix afany de ser felissos tot ho provan, y tornan á provar lo que ja altres provaren y no hi trobaren la felicitat, y com no la trobaren aquells, tampoch la troban ells, y agitats per aquest va-y-vé de la vida, passen uns y altres y s' succeheixen uns sistemes de govern á altres sistemes y desapareixen las generacions pera conseguir lo fi que desitjavan.

Es molt difícil sustraures á la influencia que exerceixen actualment los nous ó semi-nous principis demunt dels quals se fonamentan las institucions dels pobles y 'ls drets del home. Aquesta sustracció no es possible sino en aquells pobles que, tenint conciencia de sí mateixos, coneixentse la propia naturalesa, judican ser útils y adecuadas á la seva manera d' ésser las institucions perque s' regeixen, prenent dels nous principis alló que més s' avingui á sa condició de existencia propia y natural. Puig aquestos principis, valentse de la flaqueza humana y afalagant las passions, han minat la base de la societat y alló que dona forsa á aquesta base, aixó es, la familia y la religió, substituïnt á la familia l' individu y á la religió la indiferencia. Per aixó 'l catalanisme condempna en sos principis los sistemes polítichs atómichs ab que venin pervertint al poble aquestos homes sense fé, fills de la

revolució francesa y educats en la escola de la ambició de poder, y si no cayde de la forma en que deuen aplicarse 'ls seus principis, que lo mateix caben dintre de la forma republicana que de la monárquica, cuyde, sí, y ab totas sas forsas, de presentar devant de la democracia revolucionaria la democracia catalana que es al mateix temps que modelo de llibertat política, modelo de llibertat catalana.

J. W. L.

¡Mori Don Quixote!

Ab tanta rahó, com Carlyle de la obra de Shakespeare y l' imperi de la India, devém dir que 'l «Quijote» val pera Espanya més que son moribund imperi colonial. A la llum del «Quijote» devém veure nostra historia.

Lo pobre hidalgo manxego, una vegada perdut lo tino per la lectura dels llibres de cavalleria, se llenzá per aqueixos camins á desfer lo que li semblava tort y á conquistar imperis. Y no per culpa seva, sino del seu cavall, solia veures áegut en terra quan menos ho esperava, per culpa d' aquell roel al qui deixava pendre camí á sa voluntat, creyent que en aixó consistia la forsa de las aventuras. Tampoch per culpa seva, sino per la dels Governos que 'l portan á son capritxo, s' ha vist més d' una vegada caygut lo poble espanyol y á mercé de mossos de mulas que li tossejavan á son gust las costellas. Lo pobre cavaller y 'l pobre poble saben per lo menós consolarse y no es poch aixó.

Quan lo cavaller de la Blanca Luna vencé á Don Quixote y sens ferli cas á alló de «quitame la vida, pues me has quitado la honra», li maná s' entornés á son poblet á descansar un any, prengué nostre «hidalgo» l' camí de son poble, disposat á cumplir lo que fou manat. Mes aixís que arribá á sa llar, li agataren unas febras que li costaren la vida. Y allavors, al despertar curat després d' un bon somni de sis horas benehí al poderós Deu, quinas misericordias no tenen límit, «ni las abrevian ni impideixen los pecats dels homes». Sentintse á punt de mort volgué ferla de tal modo que donés á entendre que no havia sigut tan dolenta que deixés renóm de boig. «Dadme albricias, buenos señores—digué á sos amichs—que ya no soy yo Don Quijote de la Mancha, sino Alonso Quijano, á quien mis costumbres me dieron renombre de bueno.» Aixís morí, ab mort exemplarissima, lo cavaller Don Quixote, l' históric, pera renaixer devant lo judici de Deu en l' honrat hidalgo Alonso Quijano, l' etern.

La bojeria es en cada quel á qui toca, trastorn de sa cordure; segons se es tonto se torna un boig, pero á la vegada la bojeria tren tot lo pes de la superbia y de la vanitat humanas que en tot mortal descansen. La extranya y temporal bojeria de Don Quixote fou potser trastorn de la bondat eterna de Alonso Quijano, pero fou ademés explosió de superbia d' esperit impositiu. Se cregué ministre de Deu en la terra y bras per qui s' executava en ella sa justicia.

Espanya, la cavalleresca Espanya histórica, té com Don Quixote que renaixer en l' etern hidalgo Alonso el Bueno, en lo poble espanyol, que viu baix la historia, ignorantla en sa major part per sa fortuna. La nació espanyola,—la nació, no 'l poble,—cayguda y quebrantada, ha de curar, si cura, com curá son héroe, pera morir. Sí, pera morir com nació y viure com poble.

Las naciones, en efecte, laborios producte históric, han de morir tart ó aviat, y crech y espero y desitjo,

que molt avans de lo que 'ns figurém. Los hi sobreviurán, d' un modo ó d' altre, los pobles, sa impercedera substancia. L' obra major tal vegada de la historia. sia crear rasses històriques y donar als pobles personalitat diferenciantlos, y preparar aixís la integritat futura de la universal familia humana, baix lo Pare comú.

La vida d' ona nació, com la d' un home, devía ser una contínua preparació á sa mort, un exercici pera deixar al món un poble pur, pacífich y cristiá, rentat de la taca original de salvatjisme, que en la concepció militar subsisteix.

Al prepararnos á morir, vulga Deu que curém de la bojeria que 'ns han portat los llibres de cavalleria de nostra historia, á pensar en algún de quins passos acordém acullirnos com á ordinari remey de nostras desditxas colectivas.

Lo hó del capellá, ajudat pel barber, pregué la providencia de regirar los llibres de Don Quixote, prenentlosi tots, cremarli los més, y tapiar la estancia d' ells. ¡Tan de bó á Espanya 'a pognés oblidar la historia nacional! ¡Tan de bó se tragués consciéncia de la casi inexplorable mina del esperit del esperit del hidalgo poble, que lleura sas terras en resignat silenci é ignora felisment lo que sucehí á Otumba, á Lepanto ó á Pavía! ¡Continuar la historia d' Espanya!... Lo que s' ha de fer es acabar ab ella, pera comensar la del poble espanyol. Perque Espanya, aquest fantasma històrich simbolisat en una tela de colors, aquesta visió, d' origen sobre tot llibresch, que se cerneix sobre nosaltres sofocantnos y oprimintnos, nos esclavisa. ¡Terrible esclavitud la dels pobles guiats per sa mesquina imatje en la historia, superficie y res més de la vida!

Un pensador espanyol d' extraordinaria originalitat, Angel Ganivet, demana en son hermós «Idearium», que després dels periodos hispano-romá, hispano-árabe é hispano-colonial, tinguém un periodo espanyol pur, «en lo qual nostre esperit, constituhit ja, donés sos fruyts en son propi territori», demana l' acció ideal que «alcansa sols son apogeo quan s' abandona la acció exterior y s' concentra dins del territori tota la vitalitat nacional». Hi ha en aixó gran fondo de veritat.

Hi ha que oblidar la vida d' aventures, aquell anar á imposar als demés lo que créyam los hi convenia y aquell buscar fora un enganyós imperi. Hi ha que meditar, sobretot, en lo prontfontment anti-cristiá ideal cavalleresch. Si la tasca de la nació, producte essencialment burgés, ha sigut assegnar la desigualtat ab la guerra, la misió d' un poble es realisar en sí mateix, *ad intra*, la justícia, y cristianisarse. Un poble de veritat cristiá conquistaria per l' amor al món, Sens sortir de sa vila, ab sa olla d' algo més vaca que moltó, sa picantor las més nits, sos dols y quebrants los dissabtes, ass. lletias los divendres y l' seu sigún colomé d' afegadura los diumenjes, pot l' hidalgo Alonso el Bueno realisar la justícia callada, seps sorell d' armas y sens buscar siti en la condempnada historia ni cuydarse d' anar en romansos y coplas. Preocuparse de sobreviure en la historia destorba al subsistir en la eternitat; es sacrificar l' home al home, lo poble à la nació: es una de las más tristas supersticions que 'ns ha deixat lo paganisme, que per boca de Homero digué que 'ls deus traman y compleixen la destrucció dels homes pera que tingan de cant las futuras generacions. «Deixeu que 'ls morts enterrin á sos morts» dihém ab Cristo, considerant à la historia un cementiri, un ossari de successos morts, quina ànima eterna portém los vius. Sols trencant y abandonant la capell pot lo pobre cuch estendre sas alas, tréurelas al ayre lliure y volar, com papallona, a la llum.

Las nacions en peu de guerra y de proteccionisme, vivint en pau armada, oprimeixen als pobles. No per demunt sino per sota d' ellas; no en alianças guerreras internacionals ni en pactes diplomàtics, sino en la dolorosa abressada dels que treballan y sufreixen, uneix la germanor en que puga fructificar l' evangeli etern. Dia vindrá en que las avay més celebradas glorias de las nacions serán objecta de piadosa execració per part dels pobles. Dia vindrá, devém esperarho, en que descuberta à la conciencia cristiana la infame blasfemia que 's tanca en lo barbre principi romá de *si vis pacem, para bellum*, regni l' evangélich «no resistiu al mal», dia vindrá en que se senti que sense pau no hi ha honra verdadera, honra cristiana y no pagá pundo-nor cavalleresch, dia en que 'ls utopistas d' avay apareixin profetas y nostras grandesas històriques vanitat de vanitats y pura vanitat. Y si aquest dia per sa mateixa sublimitat no ha de venir may, si es un ideal inasequible no importal á ell devém dirgirnos. Lo inasequible se 'ns posá com fi al dirnos que fossim perfectes com es perfecte nostre Pare.

¡Mori Don Quixote pera que renaixi Alonso el Bueno! ¡Mori Don Quixote!

Tornet á sa cova Segiamond mediti en lo somni de la vida y repeteixi que vol obrar be, «puig no 's pert lo fer bé encara que sia en somnis». Deixant á Don Quixote acudeixi Sanxo á Alonso el Bueno, l' etern.

«Acudamos á lo eterno
Que es la fama vividora
Donde ni duermen las dichas
Ni las grandezas reposan».

¡Mori Don Quixote pera que reneixi Alonso el Bueno! ¡Mori Don Quixote!

MIQUEL DE UNAMUNO.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 27 de Juny de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with columns for HORAS d'observació, BARÓMETRE aneroide, GRAU d'humiditat, PLUJA en 24 horas, AGUA evap. en 24 h., ESTAD del cel, OBSER. particular, TEMPERATURAS (Maxima, Minim., Term. tipo), VENTS direcció, and NUBOLS classe and can.

Lo mercat que ahir se celebrá en aquesta ciutat se vegé bastant animat, seguint fermes los preus que regían en l' anterior.

Per la Secretaría Municipal se procedeix á la confecció del Padró de cédulas personals que ha de regir lo vinent any económich.

Bastanta concurréncia assistí á la funció que 's doná en lo teatre de la societat «Juventud Reusense» diumenge à la nit. L' obra representada Lo cercol de foch estigué ben interpretada y fou molt aplaudida.

Lo ball ab que acabá la funció va estar bastant animat.

Ha sigut posat en llibertat lo director de nostre colega La Lucha, de Girona, que havia sigut detingut per ordre del gobernador civil d' aquella provincia, l' ex-redactor de El Imparcial senyor Soldevila, á consecuencia d' un article publicat en dit periódich gerundense fent determinats comentaris respecte à la cuestió del joch.

Ho celebrém y prengui experiéncia nostre colega, Contra 'ls «virreys» que 'ns envia 'l govern central, pocas bromas.

Novament se diu que la Arrendataria se decidirá molt prompte á ensajar lo cultiu del tabaco en varis punts de la provincia de Málaga y de Granada, així com en distintas altres regio s, comprenent que 'l cultiu del tabaco á Espanya s' imposa per rahons molt poderosas.

Ho calebraríam y desitjaríam que la nostra provincia sigués també una de las designadas, puig hi ha alguns punts que posseheixen excelents qualitats pera 'l cultiu de dita planta, ab lo qual se beneficiaría la agricultura, avuy tan perjudicada.

D' sd' 'l primer de Juliol próxim tetas las cartas que circ lin per lo correu portarán un sello de guerra, de cinch céntims, sello que dintre pochi dias será posat à la venda.

No creyém gens acertat aqueix nou recárrech, puig además de que poch ha d' aliviar la anguniosa situació del tresor aqueix petit impost, se perjudica en ell generalment à la industria y comers, quina trista situació es per demés fer avinent á nostras lectores. Ens sorprén la facilitat ab que 's decretan alguns impostos com lo present, mentres que l' impost sobre 'l paper d' Estat y tota classe de títols que podrian aliviar la situació d' Espanya, per més que 's proposi y 's discuteixi no arriba é decretarse may.

Tal van las cosas d' Espanya.

En la sessió celebrada lo dissapte per la Junta Directiva de la Cambra de Comers de Barcelona, s' acordá per unanimitat fer present al Govern, ab totas las salvetats necessarias, las aspiracions de las classes que representa la Corporació favorables à la pau.

Aquestos, segons los patrioters incorregibles tam-poch son espanyols.

Pero tenen sentit comú.

Copiém de El Pallaresa: «En vista del desenrotlo que han prés las obras de fábrica en lo canal d' Aragón y Catalunya, tenim entés que 's necessitan bons pica-pedrers pera treballar en la secció primera.

Dits operaris serán admesos, be á jornal, be á preu fet, als preus que regeixen en aquellas importants obras».

Entre mitj de tantas noticias dolentes per tothom, y especialment per la classe treballadora, ja es hora que poguém donar aquesta bona, que segurament ha de contribuir á aliviar la desesperada situació de algunas familias.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 975'01 pessetas.

Demá à la tarde en lo Fronton Reusense hi haurá un partit de pilota, lo qual s' anunciará oportunament.

Per la nit hi tindrà lloch un concert vocal é instrumental dirigit per D. Joan Goula (fil.), prenenthi part la célebre primera tiple D.ª Isabel Senall y 'la aplaudits artistas d' ópera D. Angel Feliu de Constantí y D. Joaquín Aragó.

Lo Fronton estarà il·luminat per gas.

Copiém de «L' Olotí»: «Contínua accentuantse la baixa en lo preu del blat y en las farinas.

Lo d' aquestas en la última setmana ha sigut molt notable, corresponent al dels blats.

Ab tot, lo pa continúa venentse al mateix preu, sense que per ara hi hagi 'l més petit indici de que 's tracti de rebaijar.

Qualsevol diria que vivim en lo millor dels temps y que nadém en prosperitat y abundancia inagotables.

Y tot lo mon sab quant lluny està aixó de la pura realitat.

Ansd' ahir nit, en lo teatre de la «Juventud Reusense» se efectná la reprisse del notable drama del malograt Soler «Lo Cercol de foch». Los dos primers actes sigueren interpretats bastant regularment, ressentintse 'l tercer (escepte 'l final) d' alguna vacilació y descuyt en alguns actors, no lliurantsen per cert la senyoreta Periu. Apart d' aixó, lo treball dels distingits aficionados merescó ser premiat ab molts aplausos y una sortida al palco escénich.

Llegim en «La Costa de Llevant» de Mataró:

«De mica en mica 's van paralissant los treballs en talleres y fábricas. En molts se treballa tan sols la meytat d' horas y de continuar las cosas per aqueix camí prompte ni aixó 's podrà sostenir.

¡Quan será que 'ls homes posin enteniment y no 'ns deixém abocar á un mal estar com lo present, degut à la mala fé d' uns, à la especulació d' altres y à la deixadés y abandono dels més!...»

Demá, festivitat de Sant Pere, la secció d' aficionados de «El Alba» va à Alcover à donar una escullida funció dramática.

Se posará en escena lo notable drama «Por la Marina española», y las divertidas pessos «Castor y Polux» y «De panxa al sol».

Desitjém á dits aficionados un bon éxit en son viatge artístich.

Le Figaro de París al donar compte de la mort del ilustre autor de «Un drama nuevo» representat ab gran éxit aquestos dias en aquella capital per lo Sr. Novelli,

afirma que dita obra es de D. Manel Tamayo, escrita ab colaboració del dramaturg Sr. Baus.

Recomaném als que diuen que pera ser conegut s' ha d' escriure en castellá la lectura de la anterior noticia del important periódich parisench.

ESCORIAS THOMAS. Vegs l' anunci de la quarta plana. Dirigir-se à casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Carta oberta.

Al M. Il·lre. Sr. Alcalde.

Rahons que no s' amagarán al clar judici de V. E. fen que 'ns permetém distréureli, encara que per brens moments, la atenció dels assumptos municipals, de la crissis que passen las caixas del ajuntament y li apartém los ulls de aquellas llunyanas encontradas ahont nostras pares, tenint la vida en perill, defensan les sa-

grats interessos d' Espanya y la honra de tots nosaltres.

Si senyor: nosaltres, que no entenem prou bé aquestes idees d' integritat del territori, que nostras pobres y no prou desenrotllades inteligencies no oiran lo fi de las actuals guerres y no poden ferse càrrech dels mals ó bens que 'ns poden proporcionar, y que de combats no 'n sabem altre borrall que lo que nos ha esplicat lo senyor Mestre del *Guadalete*, *Covadonga*, *Navas*, *Lepanto*, etc. etc., nos han alarmat en extrém las midas radicals que s' indico pendre per part de V. E. á fi de que la *Festa Major* passi com un altre dinmenje qualsevol.

Mes clar, privant que surtin los gegants y suprimint la tronada.

Aixó sí, senyor Alcalde, que per nosaltres t'escapcional trascendencia; tanta, que casi nos ha fet vindre las llágrimas als ulls, y dihém que casi, perque abriguém la confiança de veure 'ls gegants y de sentir l'olor de pólvora cremada, ja que per los nostres pocs anys no podem sentir lo baf de la cremada quan sega alguna vida d' un de nostres semblants.

Los gegants y la tronada son per nosaltres lo que á V. E. uná bona noticia que arribi de Cuba y Filipinas, ab la sola diferència que la sortida d' aquells y 'i disparo de l' altre, la satisfacció que 'ns proporciona no queda tancada en nostres petits é ignoscents cors, sino que vesa en los llabis y fa que 'n participin los nostres bons pares y 'ls parents forasters que s' assentan á la nostra taula.

Potser l' Ajuntament y V. E. tingan rahó de que l' actual época es de llágrimas y de llágrimas ben amargas; potser tant aviat hagin sortit los gegants al carrer s' haurá de donar contra-ordre com lo dia del Corpus de que se 'ls torni á sa llar; pero també massa llágrimas al temperament del home tal vegada no li convinguin; y ningú pot dir tampoch si al ser los gegants al carrer vindrán noticias sensacionals que fassin convenient de que la gatzara sia la nota dominant en la nostra morta *Festa Major*.

Rahonant en aquest sentit no sabem si existeix qui pot trobar solució al problema; mes donantla per no trobada y atenent que tant la tronada com los gegants son festes que á nosaltres y per nosaltres no mes se fan, y que per l' estat psicològic de las nostras naturalesas hem de desconèixer los perills á que estém abocats, respectuosament li demaném, prometentli fer bondat durant tot l' any, que avuy á la tarde surtin los gegants y que á la nit s' avihi la tronada.

Podriam també donar forsa á la nostra pretensió, per mes que no está á las mans de V. E. l' evitarho, fent present que mentres á nosaltres se nos tracta de matar una de las pocs ilusions que hem alimentat durant un any, los grans, los homes, tenen preparadas algunes diversions de més monta que aquesta.

Confiant en que lo seu bon cor no 'ns voldrá veure plorant pels carrers y que del vot de confiança que li concedí la ciutat en la sessió del dissapte passat ne sabrá fer ús á satisfacció de grans y petits, quedém á las sevas ordres affms. y s. s. q. h. s. m.,

Per la Comissió de la gent menuda,
X. X. X.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

dels dias 25 y 26 de Juny de 1898

Naixements

Isabel Figuerola Mercadé, de Joseph y Josepha.— Joseph Cabré Vallvé, de Joseph y Josepha.— Joseph Rius Gebellí, de Francisco y Josepha.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Rosa Vilella Selas, 70 anys, Pujol, 16.— Josepha Garcia Anclusa, 6 mesos, Santa Teresa, 14.— Joseph Trilla Queralt, 7 anys, Santa Eulalia.— Paula Puig Llori, 58 anys, Hospital Civil.— Joan Salvat Llauradó, 43 anys, S. Benito, 23.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.— Sant Lleó.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Bautista (Providencia)

Durant la Missa que diariament se celebra á las 8 se practican los exercicis del Sagrat Cor de Jesús.

Sant de demá.— Sant Pere y Sant Pau

SECCIÓ COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotisations realissades en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'70	Cubas del 86	54'
Exterior	56'50	Cubas del 90	43'85
Colonial		Aduanas	
Norts	22 10	Oblig. 5 p $\frac{3}{8}$ Almansa	
Fransas	20'10	Id. 3 p $\frac{3}{8}$ Fransa	
Filipinas			

Exterior	37'55	PARÍS Norts	
París	85'	GIROS Londres	46'70

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	46'70	Filipinas	
Exterior	56'20	Aduanas	75'75
Amortizable		Cubas 1886	53 75
Fransas	20'10	Cubas 1890	43 75
Norts	22 05	Obs. 6 0/0 Fransa	73'
Exterior París	33 75	Obs. 2 0/0 »	38'50

París	85'	GIROS Londres	
-------	-----	---------------	--

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.
Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Frus Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.			
» á 8 » vista.			
París á 8 » »			
Marsella á 8 » »			

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	DINER PAPER.	OPER.
Gas Reusense.	010	010
Industrial Harinera.		750
Banch de Reus.		500
Manufacturera de Algodon.		475
C. Reusense de Tranvias,		100
privilegiadas al 5 per cent.	150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Barcelona en 6 horas, v. «Cifuentes», de 446 ts., ab tránzit, consignat als senyors Fills de B. Lopez.
De San Carlos de la Rápita en 10 horas l. «San Vicente», de 18 ts., ab sal, consignat á don Joan Mallol.

Despatxadas

Pera Cette y. «Santa Ana», ab ví.
Pera Cette berg. gol. italiá «Adelia», ab ví.
Pera Bilbao y esc. v. «Cifuentes», ab efectes.

Barcos á la carga

Dimars 28

Pera Cette, Marsella y Génova, v. «Grao», consignatari D. Anton Mas.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja s' a untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.
Totas las celebridades méedicas, aixis nacionals com extrangeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias peneix única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatòmichs suficients.

No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que occurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Melís son los que venen braguers; molt pocs les que saben colocalcos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consultiu ab vostre metje, ab seguretat ves dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchouc ab ressort, testi-

moni anho aixis lo número ja important de oriatura ó out-radas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espalllas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles é Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS

professora en parts, revalidada en la Facultat de Medicina de Barcelona, después de varis ensaigs practicats en aquell Hospital de Santa Creu te 'l gust d' oferir sos serveys al públich

Carrer del Hospital, 33.—Reus

ULTIMA HORA

Madrid 27.

Telegrafian de Nova York que s' ha declarat oficialmente lo bloqueig de Manzanillo.

—Circular ab molta insistencia 'l rumor de que aquesta matinata ha sortit de Santiago de Cuba la escuadra del almirant Cervera.

Oficialment s' ignora la noticia, per més que s' assegurá que en lo ministeri de la Guerra s' han rebut despaigs xifrats donant comote d' alguns succesos ocorreguts á Santiago de Cuba.

Probablement aquesta matinata se coneixerá lo text dels referits telégramas.

—Lo Govern nort-americá tement que la escuadra del almirant Cervera surti de la bahía de Santiago de Cuba y ataquí á la de Sampson, ha ordenat á aquest que exerceixi la més exquisita vigilancia.

En previsió de lo que pugni ocorre, durant la nit la tripulació de la escuadra yanqui no dorm, vigiliant constantment.

—La escuadra del almirant Cámara te que adoptar procediments especiels pera 'l pas del canal de Suez.

Los acorassats, á fi de disminuir lo calat, transbordaran provisions, material de guerra, municions y forsa als trassatlántichs, ó creuherauxiliars.

Una vegada passat lo canal y la escuadra completa á Suez, regressarán á Cádiz dos trassatlántichs, después de repartir sa carga entre 'ls demás barcos.

Los drets que hi ha que pagar á la Companyia del canal pujan á 1.300.000 pasetas.

—Lo Govern nortamericá ha comprat lo vapor espanyol apressat «Pedro».

Los yanquis temen que 'l general Pando arribi avuy á Santiago de Cuba ab 10.000 homes.

Per lo departament de Guerra s' ha ordenat lo bloqueig de Manzanillo.

—Telegrafian de París que 'l «Temps» diu que 'ls yanquis execotan lo plan de campanya que trassaren y que si be lluytan ab la gran resistencia dels espanyols, es segurissim lo triomf definitiu dels nortamericans.

Espanya, afegeix lo diari francés, ha fet quant en l' heroisme cab. Lo procedent ara es que accepti la pau.

—Un despaig de Washington comunica que la Junta estratégica de la Marina ha acordat que la escuadra volant surti en persecució dels barcos que dirigeix l' almirall Cámara.

Formarán dita escuadra barcos de gran marxa y alguns transports.

—A Washington ha causat impresió la noticia d' haver sigut derrotats los nortamericans á S. ragué. Lo president Mac-Kinley ha enviat son pèsam á la familia de Flamiltan que morí en lo combat.

Lo Govern yanqui atriboheix lo fracàs á negligencia del tinent coronel Roosevelt.

—Lo Govern espera que l' almirall Cervera espliquest desseguida 'ls motius que l' induhiren á no molestar á la escuadra nortamericana durant lo desembarch que verificó á Baiquirí.

També espera que dit almirall dongui senyals de vida, prenent part en alguna soció d' interés.

Decididament los ministres no s' reunirán en Consejo fins rebre noticias definitivas de Santiago de Cuba.

—L' almirall Sampson comunica que ha comensat novament lo bombeg dels forts de Santiago, proposantse continuarlo fins la capitulació de la plassa.

Aquesta operació, afegeix 'l almirall yanqui, está combinsada ab un atach per terra.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LO SAGRAT COR DE JESÚS

Per l' eminent pintor **L. GRANER.**

REGALO

als senyors subscriptors de **LO SOMATENT.**

Prima extraordinària oferta per l' Institut de Arte Cristiano.
 Desitjosa aquesta Societat de propagar ràpidament la primera obra que propietat ha adquirit, aprofita la feliç oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo dedicat per lo mon catòlich al Sagrat Cor de Jesús pera oferir la maravillosa reproducció del célebre cuadro de GRANER a un preu molt reduhit. A fi de que totes las classes socials puguin beneficiar del sacrifici que l' Instituto de Arte Cristiano s' imposa en aras de sos ideals de propaganda artística y religiosa.

Pera iniciar s' riament sa c' mpanya editorial ha cregut l' Institut que devia primer que tot difundir aquesta important obra imatje del

Sagrat Cor de Jesús

que entre totes las pinturas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraeuosa visió de la Beata Margarita María de Alacoque, segons han reconegut unanimitat tots los publicistas catòlics y tots los crítics d' art que s' han ocupat de tan soberbia creació.

Per lo misticisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatge són insuperables aut' r **LLUIS GRANER** ha rebut numerosas y entusiastas felicitacions d' eminents prelats nacionals y extrangers, de ilustres escriptors y de renombrats artistes, tots acorts en proclamar la creació del pintor català obra mestre del art relligiós contemporani.

Aquesta preciosa fototipia, de gran format, representant lo Sagrat Cor de Jesús, que l' Institut ofereix als senyors subscriptors de **LO SOMATENT**, mideix 88 centímetres d' alt. per 62 d' ample, y a pesar de ser una obra de primer ordre, qual valor intrínsech es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant lo corrent mes de Juny, als senyors subscriptors d' aquest periòdic al preu de 5 pessetas en tota Espanya, sempre que acompani l' adjunt cupó:

CUPO-PRIMA EXTRAORDINÀRIA

LO SAGRAT COR DE JESÚS

per **LLUIS GRANER**

«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»

Barcelona y Juny de 1898.

Val únicament 5 pessetas

durant Juny de 1898.

Pis. 5 exemplar

INSTRUCCIONS

Talls lo cupó, y acompanyant 5 pessetas s' entregará al donador un exemplar de la fototipia en lo

SALÓ PARE'S

Carrer de Petróliol, números 3 y 5

Pera demandas fora de la capital dirigirse directament al Instituto de Arte Cristiano, Passeig de Gracia, núm 43, acompanyant en carta certificada l' import en sellos de correo, lliure de port. del Giro Mútuo ó lletra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviar franco de ports.

Es indispensable la presentació del cupó pera poguer adquirir la foto ípia durant lo corrent mes de Juny, donchs transcorregut aquest plasso tornarà a regir son antich preu.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparat respiratori tan sols presenten un al anarsen a dormir y altre a la matí, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

PER Francisco Flos y Calcat

Preu 6 rals. Se ven en aquesta impremta.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

ESCORIAS THOMAS

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS

SOLOBLÉS AL CITRATO

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES DE STASSFURT

COMO ABONO POTÁSICO

EN LAS FORMAS DE

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSEURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA